

Rapport från Nordic Law Libraries Conference i Reykjavik, augusti 2018

Ann-Christin Karlén Gramming, Advokatfirman Vinge.

Vart tredje år samlas juridiska bibliotekariéer för att delta på Nordic Law Libraries Conference/Nordisk Juridisk Biblioteksmöte. Deltagarna kommer från såväl domstolsbibliotek som parlamentsbibliotek, juridiska universitetsinstitutioner och advokatbyråer. Värdskapet alternerar mellan de fem nordiska länderna och senast det begav sig (2015) var konferensen i Bergen. 2018 var det Islands tur att stå värd och temat för konferensen var "Europe - Transparency – Justice – Education".

Näringslivets informationsförsörjning kommer ofta i skymundan och jag tycker att det är viktigt att lyfta fram företagsbiblioteken som har en lång historia i bibliotekssverige. Våra förutsättningar skiljer sig ofta från offentliga bibliotek, trots det har det visat sig att utmaningarna många gånger är de samma.

Vi hade skickat in och fått antaget ett paper med titeln "And justice for all, access to legal information now and in the future ...". Tanken var att diskutera digitaliseringen utifrån vår vardag och de utmaningar vi har i vårt dagliga arbete framförallt med tanke på att vi arbetar både med tryckt och digitalt material. Vi ville även lufta fram hur digitaliseringen i förlängningen kan bli ett hot mot rättssäkerheten om man inte är medveten om hur olika förutsättningarna ser ut för tryckt och digitalt material.

Med resestipendium från Svensk biblioteksförening i bagaget åkte jag så till Reykjavik tillsammans med mina kollegor från Vinge.

Studiebesök

Dagen innan konferensen var vikt åt studiebesök på några olika bibliotek. Vi inledde dagen med ett spontanbesök på biblioteket på Nordens hus, ett fint bibliotek där man hittar böcker på 7 nordiska språk men inte isländska. Biblioteket är offentligt och öppet för alla. Det öppnade 1969, året efter att Nordens Hus invigdes. Vi hade ett intressant samtal med bibliotekarien där som berättade att man för att få ett lånekort måste vara över 18 år och att det kostar 2000 is. kr. per år.

Borgarbókasafn Reykjavíkur

På eftermiddagen besökte vi Borgarbókasafn Reykjavíkur, stadsbiblioteket. Vi fick en rundtur av Pálína Magnúsdóttir, nuvarande chef och Erla Kristín Jónasdóttir, tidigare chef. Erla Kristín lärde jag

känna när jag organiserade Cycling for libraries 2015 och det är givet att man besöker någon i detta nätverk när man är i krokarna.

Stadsbiblioteket var väldigt likt ett vanligt svenskt kommunbibliotek - med undantag för att de tar ut en årsavgift för att få låna. Visserligen motsvarar årsavgiften bara ca 200 SEK - men jag kan tycka att det går emot hela medborgar- och demokratitanken om fri tillgång till litteratur.

Biblioteket har en egen podcast och det finns även möjlighet för vanliga låntagare att boka in sig i podcaststudion. Det finns även ett artotek där man kan både låna och köpa konst.

Efter studiebesöket på stadsbiblioteket tog vi en taxi till andra änden av Reykjavik för att besöka Logos, en isländsk advokatbyrå. På Logos jobbar ca 80 medarbetare, varav 10 i London. Det är Islands i särklass största advokatbyrå och liksom Vinge medlem i nätverket Lex Mundi. Vi träffade Ingibjörg som är bibliotekarie men även arbetar som "knowledge manager", webbredaktör och arkivarie m.m. Med på det här besök var också två kollegor från Krohmann Reumert, en dansk advokatbyrå som också är Lex Mundimedlemmar.

Vi hade en bra och givande diskussion om databaser, förutsättningar, möjligheter och framtiden. Vi frågade Ingebjörg om hon har någon kontakt med bibliotekarier på andra Isländska advokatbyråer. Ingebjörg berättade att hon trodde att det eventuellt fanns en bibliotekarie på den näst största byrån, men att de aldrig haft någon kontakt. Hon var därför extra glad för att ha blivit en del av ett nordiskt nätverk.

Nordic Law Libraries Conference

Konferensen hade samlat ett 70-tal deltagare från alla nordiska länder varav ca en femtedel kom från advokatbyråer. Till skillnad mot tidigare år hölls konferensen på engelska istället för "skandinaviska". Förutom två av föredragshållarna som kom från Irland respektive Storbritannien närvarade även en bibliotekarie från Bodleian Law library i Oxford.

Keynote speaker var Ian Thomson, bibliotekarie tidigare chef för the European Documentation Centre vid Cardiff University och Executive Editor på European Sources Online. Hans föredrag hade rubriken "Transparency v Efficiency in regard to the information of EU policy making". Han lyfte fram att EU under de senaste 25 åren har antagit olika lagar och procedurer för att göra EU mer öppet och transparent. Trots det så uppfattas EU fortfarande som något komplext och svårgenomträngligt. Ibland kan paradoxalt samma reformer som ska göra systemen mer transparanta istället öka komplexiteten. Trots att juridiska bibliotekarier har hjälp av olika verktyg finns det fortfarande många utmaningar. "Public.Access.eu" är ett projekt där man testat olika sätt att synliggöra juridisk information.

Pattie Punch, AHSS bibliotekarie vid Glucksman Library, University of Limerick talade under rubriken "Systematic reviews and protocol driven research: An EU perspective". Hon visade hur ett evidensbaserat arbetssätt hade varit till nytta för att önska transparens när det kommer till EU information.

Därefter var det dags för Katarina Hjortsäter, Anders Kollberg and Moa Nordendag från Uppsala universitetsbibliotek, som berättade om utmaningarna med anpassa tillgången till samlingarna när man flyttar till nya lokaler.

Guðmundur Ingi Guðmundsson, juridisk bibliotekarie vid National & University Library of Iceland redogjorde för sin undersökning av masterstudenters informationsökning ("Information behaviour of master 's students at the University of Iceland's Faculty of Law").

Vigdís Eva Lindal från den isländska motsvarigheten till Datainspektionen beskrev hur arbetet med att GDPR-anpassa verksamheten i domstolsväsendet gått till. Därefter beskrev Guðrún Halldóra Sveinsdóttir hur GDPR implementerats på hur Islands universitetsbibliotek. Som icke-EU-land hade de inte hört talas om GDPR förrän i januari 2018 och blev lite tagna på sängen. De fick dock ända till

juli på sig att implementera detta. Intressant nog väckte hennes kommentar i förbifarten om att ett lånekort/medlemskap kostar pengar mest uppmärksamhet. Dagen avslutades med en rundtur på nationalbiblioteket följt av ett studiebesök på Altinget, Islands riksdag.

Andra konferensdagen inleddes med Maria Elvira Mendez Pinedo, professor vid Juridiska fakulteten, Islands universitet som föreläste under rubriken "Access to information and transparency in Europe: Key pillars of our fundamental right of access to justice". Hennes föredrag fokuserade på hur avsaknad av juridiska kunskaper, tillgång till information och dokumentation samt transparens försvårar EU-medborgarnas grundläggande rätt till rättssäkerhet

Sen var det vår tur att gå upp på scenen. Fokus i föredraget låg på de utmaningar vi upplever med att verka i två parallella världar - den digitala och den analoga. Vi gav konkreta exempel från vår vardag, hur det digitala som ska vara enklare oftare är mer komplicerat än att arbeta med fysiska böcker. Många i publiken nickade igenkännande när vi beskrev alla aspekter som måste tas hänsyn till när man arbetar med olika typer av databaser. Vi konstaterade att det inte blir någon "justice for all" om man (som många svenska advokatbyråer har gjort) överger det fysiska biblioteket. Digital information är bra, men inte svaret på allt.

Efter oss var det dags för Magdalena Öström från Linköpings universitetsbibliotek att tala. Hennes föredrag "Information literacy concepts in Swedish legislation, methods of teaching and their impact on the design of library instruction sessions for commercial and business Law Programme students at Linköping University – a case study" var mycket praktisk och visade hur hon lade upp informationsundervisningen med olika konkreta exempel.

När konferenspassen var slut var det dags för workshops i mindre grupper utifrån vilken bibliotekstyp man tillhörde. Vi som arbetar på advokatbyrå samlades i en grupp och diskuterade utifrån några givna frågeställningar. Vi pratade exempelvis om olika utmaningar vi ställs inför, hur vi bibliotekarier kan bli mer synliga och hur vi ser på framtiden. Vi kunde konstatera att det är samma tankar vi bär på oavsett nationalitet och det blev en bra diskussion där många delade med sig av sina erfarenheter.

Innan konferensen avslutades avslöjades det att nästa konferens (2021) kommer att hållas i Aarhus, Danmark. Därefter var det dags för några timmars bussresa genom det fascinerande isländska landskapet följt av bad och festmiddag vid Blå lagunen.

Det jag främst tar med mig hem i bagaget är hur viktigt nätverkanter med nordiska kollegor är. Dels är det något vi konkret har nytta av i vår vardag när Vinges jurister t ex behöver ett norskt eller

danskt rättsfall men även för att kunna diskutera de utmaningar vår specifika bibliotekstyp ställs inför.

För att bibehålla kontakten med nätverket även mellan konferenserna skapade vi 2015 en LinkedIn-grupp för de bibliotekarier som jobbar på advokatbyrå. Detta ger en bra kontaktyta fram tills att vi förhoppningsvis ses i Aarhus 2021.